

Körlevél a Szent Pál-év megnyitása alkalmából

Szent Péter és Pál apostolok ünnepén ebben az esztendőben különös figyelemmel és szeretettel fordulunk a nemzetek apostola, Szent Pál felé, aki 2000 éve született. Az apostolok közül az ő életéről és jellemvonásairól tudunk a legtöbbet. Tarsuszban született, Benjamin törzséhez tartozó zsidó családban, római állampolgárként. Ifjú korában komoly vallási nevelést kapott. A farizeusi hagyományokat Jeruzsálemben a híres rabbtól, Gamálieltől sajátította el.

Jézust valószínűleg sohasem látta földi működése idején, de a megszületett fiatal keresztény egyháznak elszánt üldözője lett, és jelen volt Szent István diakónus megkövezésénél. A föltámadt Jézus megjelent neki a Damaszkuszba vezető úton. Ekkor Jézus kinyilatkoztatta neki a keresztény hit igazságait és kijelölte különleges szerepét a pogányok térítésében. Ettől kezdve egész életét Krisztus szolgálatának szentelte. Szent Péterrel megismerkedve jóváhagyást kapott apostoli munkájához. Kirajzolódik előttünk három missziós útja Kis-Ázsiában, Görögországban és Macedóniában. Részt vett az Anyaszentegyház első apostoli zsinatán, amely nagy jelentőségű volt, mert döntése alapján a zsidó vallási törvények többé nem kötelezték a pogányságból megtért keresztényeket. Ezután az Egyház nagy lendületet vehetett a pogányok keresztény hitre térítésében.

Azt is tudjuk Szent Pál életéről, hogy Jeruzsálemben letartóztatták, börtönbe zárták, majd Rómába küldték, mert római állampolgárként fellebbezett a császárhoz. Ottani házi őrizetéből kiszabadulva a hagyomány szerint az akkor ismert világ végső határáig, a mai Spanyolországig is eljutott, majd ismét börtönbe került, és a Néró-féle keresztényüldözés vértanúja lett. Ez a Krisztus születése utáni 67. évben történt, egy napon Szent Péter apostol vértanúhalálával.

Mi maradt ránk gazdag örökségéből? Az általa alapított egyházközségek a történelem viharaiiban felmorzsolódtak, de a hozzájuk intézett levelei örök időszerűséggel tanítanak bennünket, mai keresztényeket is. Fennmaradt életének példája is: Krisztus iránti mérhetetlen szeretete, amellyel a vértanúságot is vállalta, és ezáltal lett a hithirdetésnek, az evangelizációnak égi pártfogója.

Pál szenvedélyes, tüzes lelkű ember volt, akinek a lelki fejlődése tanulságos és meg szívlelendő módon jól követhető a Szentírásból. Megtérésekor azt kérdezte a föltámadt Krisztustól: „Ki vagy te, Uram? (...) Uram, mit akarsz tőlem, mit cselekedjek?” (ApCsel 9,5-6) Az Úr Jézus Ananiás tanítvány által tudtára adta, hogy hirdetnie kell az Úr nevét a pogányok között, és sokat kell szenvednie. Ettől kezdve egy gondolat vezérelte, hogy a keresztre feszített és föltámadt Krisztust hirdesse (1Kor 2,2), valamint, hogy saját életét is Jézus példája szerint alakítsa. Azt írta a legkedvesebb egyházközségében, Filippiben élő híveknek: „Jézus Krisztus magához ragadott (...) felejtem, ami mögöttem van, s az előttem lévő után rugaszkodom” (Fil 3,13). „Hasonló akarok lenni hozzá halálában, hogy eljussak a halálból való föltámadásra” (Fil 3,11).

Egyszerre tudta önmagáról, hogy különleges kiváltságban részesült, az összes egyház gondja reá nehezedik (vö. 2Kor 11,28), ezért nagyon sok áldozatot hozott értük. Másrészt élt benne a büntudat, mert Krisztus Egyházát üldözte, de tisztában volt vele, hogy mindent Isten kegyelmének köszönhet. Élete végén ezért elmondhatta: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal 2,20). Sajat szenvedésével pedig kiegészítette Krisztus szenvedését.

Az Egyházat, Krisztus testét az emberi testhez hasonlította, amelyben mindenkinek megvan a maga feladata (vö. 1Kor 12). Az egyházi elöljárókat, akik közül Timóteus és Titusz állandó munkatársai voltak, az általa alapított püspökségek élére állította. De ugyanígy a világiak értékes munkáját is (pl. Aquilla és Prisca) felhasználta Krisztus testének építésében. Szentírásunk 14 levelét őrzi, amelyekben először foglalkozik elvontabb teológiai kérdésekkel, megmagyarázza Jézus tanítása alapján az Ószövetség és az Újszövetség kapcsolatát az üdvösség történetében. Majd kifejti az evangéliumi tanítást Krisztus személyéről, a megváltásról, a megigazulásról, az Egyházzól, a keresztségről és az Eucharisztiaáról. Megingathatatlan erővel hirdeti a feltámadást, amely keresztény életünk alapja. A Krisztus-követés a vele való kegyelmi életközösségből és a Szentlélek ajándékai által megvalósított erényekből formálódik. Ezzel kapcsolatosan sok gyakorlati tanácsot ad az akkori társadalom minden rétegét megszólítva.

Ha az apostol leveleit olvassuk, bennünket is átjár az a buzgóság, amely őt Krisztus követésében állandóan sürgette.

Szent Pál évében elmélkedjünk gyakrabban hozzánk szóló tanításáról és intelmeiről, amelyek nem mindig könnyen érthetőek, hiszen Krisztus felfoghatatlan gazdagsága (vö. Ef 3,8) egy élethosszig tartó úton vezet, míg el nem jutunk a teljes megértésre (vö. Kol 2,2). Maga az apostol írja világhíressé lett szeretet-himnuszának végén: „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről színre” (1Kor 13,12). Amit azonban megvalósíthatunk és a legmagasztosabb úton vezet bennünket, az a szeretet. Az az erény, amely egyszerre földi és mennyei, emberi és isteni, ideig való és örök.

a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia